

in its northernmost parts, a cover of the Central Carpathian Paleogene flysch. Paleozoic beds of the Pozdišovce-Iňačovce unit occur in the southwestern part of the basement (figs. 3 and 4).

The Pre-Neogene basement is strongly dissected. A NW—SE trending structure called the Humenné—Uzhgorod horst creates the dominant morphostructure of the basement with its highest portion in the Sobrance elevation (figs. 2 and 3).

The paper submits alternative solution to the deeper structures in the Sobrance elevation differing from the interpretation of the Transcarpathian Trough by Petraskevich (1968) and Sviridenko (1976).

According to the recent alternative, the Humenné Mesozoic unit (the Krížna nappe?) occurs immediately beneath the Neogene cover. Upper Paleozoic beds of the Pozdišovce-Iňačovce unit (Permian) are subjacent to the Mesozoic whereas Carboniferous beds (coal-bearing not excluded) may be presumed depthwards, followed by Devonian, Silurian, or eventually older, sequences. This complex

passes gradually into crystalline rocks composed of phyllite, mica-schist and an eventual basic body that may be also the source of the pronounced gravimetric maximum.

The Sobrance elevation reflects hence the highly elevated basement in the borderland between the East and West Carpathians. Migration of natural hydrocarbons may have occurred into such elevated body from the wider surroundings. Accumulations of it may be presumed in Mesozoic, Paleozoic or, else, crystalline sequences, mainly in fissured carbonate environment or along crushed thrust surfaces and the weathered surface of Paleozoic or crystalline rocks beneath the Neogene.

From the viewpoint of hydrocarbon perspectives, the main influence is ascribed to migration processes that occurred after the extinction of the volcanic activity (the Vihorlat Mts.) i. e. some 9 m. y. ago. The Sobrance elevation has been then already created and the higher Neogene beds may have served as sealing cover.

Preložil I. Varga

ZO ŽIVOTA SPOLOČNOSTI

IV. celoštátny hydrogeochemický seminár

3.—4. 11. 1982 sa na pezinskej Babe v Malých Karpatoch konal IV. celoštátny hydrogeochemický seminár na tému Hydrogeochemické problémy znečisťovania prírodných vôd. Organizačne ho pripravili členovia Hydrogeochemického strediska pri ČMGs a SGS Ing. S. Gazda, CSc., RNDr. K. Vrana, CSc. (GÚDŠ Bratislava), prom. geol. Z. Bačová a RNDr. S. Klaučo (IGHP, n. p., závod Bratislava) v spolupráci s pobočkou ČSVTS pri IGHP, n. p., závod Bratislava.

Hydrogeochémia sa v súčasnosti stále výraznejšie využíva pri riešení otázok znečisťovania a ochrany prírodnej, a najmä podzemnej vody, ktoré pre špecifické podmienky svojej tvorby rýchlo a zreteľne odrážajú všetky negatívne dôsledky životnej činnosti človeka. Ustavične rastie rozsah hydrogeochemických

prác orientovaných na prieskum a sanáciu havarijných prípadov znečisťovania vody, lokálneho, resp. maloplošného znečisťovania podzemnej vody z trvale pôsobiacich bodových zdrojov, ako aj prác riešiacich problematiku veľkoplošného znečisťovania podzemnej vody z priemyselnej a poľnohospodárskej výroby a preventívnej ochrany prírodnej vody atď. Tieto zložité problémy vyžaduje používať netradičné metodické postupy, zahŕňajúce rad špeciálnych terénnych, laboratórnych a interpretačných metód a techník. Cieľom seminára bolo umožniť našim hydrogeochemikom vymeniť si skúsenosti a poznatky z tejto oblasti a pokiaľ možno navrhnúť optimálne postupy na ochranu prírodnej vody pred znečistením v budúcnosti. Na seminári sa zúčastnilo 85 odborníkov z celej ČSSR a bolo prednesených 29 referátov na tieto okruhy tém:

a) Zdroje znečisťovania prírodných vôd

- b) Šírenie sa znečistenia a interakcie v systéme hornina — voda a jeho modelovanie
- c) Hydrogeochemické zásady a metodické prístupy na ochranu prírodných vôd pred znečistením

V priebehu seminára boli premietnuté filmy z prehliadky EKOFILM '82 v Ostrave (Čistírny odpadných vod, Zdroje vody a Veľké krajinné ekosystémy).

Úvodné referáty boli o všeobecných otázkach znečisťovania prírodného prostredia najmä vo vzťahu k ochrane podzemnej vody pred znečistením (S. Gazda) a hodnotili vplyv globálnej acidifikácie prostredia na akosť povrchovej a podzemnej vody (T. Pačes). Je potešiteľné, že aj ďalšie referáty o rade problémov podľa vymedzených tém vyvolali bohatú a zväčša plodnú diskusiu, čo bolo hlavným zámerom usporiadateľov. V priebehu seminára sa uskutočnila členská schôdza výboru hydrogeochemického strediska pri ČMGS a SGS. Konštatovalo sa na nej, že aj keď je činnosť strediska bohatá a plodná, nedarí sa presadzovať niektoré potrebné hydrogeochemické zásady ochrany prírodnej vody pred znečistením, ktoré sa už prerokovali a schválili na predchádzajúcich celoštátnych hydro-

geochemických seminároch. Jednou z príčin je, že hydrogeochemické stredisko ako právne a ekonomicky nesamostatný spolok voľne pridružený k odborovej skupine hydrogeológie ČMGS a SGS nemôže prijímať všeobecne platné a záväzné uznesenia, aj keď ho účasť špičkových hydrogeochemikov z celej ČSSR a bohaté zastúpenie inštitúcií zaoberajúcich sa touto problematikou na to predurčuje. Rovnako sa pri oceňovaní zásob podzemnej vody (činnosť KKZ) nepokladá za plnohodnotné kritérium odborný posudok hydrogeochemika o kvalite podzemnej vody a o možných smeroch jej zmien. Preto bola správa o priebehu seminára a činnosti hydrogeochemického strediska predložená aj Komisii pre klasifikáciu zásob podzemných vôd na Slovensku.

Zborník referátov zo seminára vydáva Geologický ústav D. Štúra v edícii Konferencie, sympóziá, semináre.

V mene organizačného výboru seminára chceme vyjadriť vreľé poďakovanie RNDr. P. Ostroluckému, riaditeľovi IGHP, n. p., závod Bratislava, za veľkú pomoc a osobnú angažovanosť pri organizácii seminára.

Kamil Vrana